

Jordbrukare Ungdomens förbund – JUF

www.juf.se

TÄVLINGSREGLER FÖR BRUKSKÖRNING MED HÄST OCH VAGN

HEVOSKÄYTTÖAJON KILPAILUSÄÄNNÖT

Kilpailumuodon tarkoitus:

- kannustaa ajureita ja hevosten omistajia nuorten hevosten ajokoulutukseen, jotta niistä tulisi toimivia käyttöhevosia
- pitää jo ajokoulutetut hevoset jatkuvassa koulutuksessa
- tarjota hevosille ja ajureilla sellaista harjoitusta, jota muissa kilpailumuodoissa ei juuri ole
- antaa ajureille mahdollisuus tavata toisiaan sekä testata omia ja hevostensa taitoja
- tarjota kilpailumuoto, joka ei vaadi hevoselta suurempaa kestävyyskuntoa eikä aiheuta kohtuuttomia kustannuksia
- säilyttää vanha työ- ja käyttöajoperinne.

YLEISET MÄÄRÄYKSET

Hevosien ikä:

Vähintään 4-vuotias hevonen, joka on hyvässä kunnossa ja jolla on hyvin hoidetut kaviot.

Tamma, jolla alle 6 viikkoinen varsa, ei saa osallistua kilpailuun.

Ajurin ja avustajan ikä:

Ajurin ja avustajan on kilpailuvuonna täytettävä vähintään 16 vuotta. Järjestäjällä on oikeus hyväksyä nuoremmat osanottajat (ei koske Pohjoismaiden mestaruuskilpailuja). Nuoremmilla täytyy olla huoltajien lupa.

Varusteet:

Hyvälaatuiset, hyvin hoidetut työvaljaat. Kuolaimien käyttö on pakollista.

Hyväksytyt kuolaimet: kuolaimen suukappaleen on oltava sileä ja muodon pyöreä tai soikea. Kuolaimen suukappale voi olla yhtenäinen tai jaettu (nivelkuolain). Nivelkuolaimen suukappaleen on oltava symmetrinen. Suukappale saa koostua korkeintaan kolmesta osasta. Kuolaimen halkaisijan on oltava vähintään 9 mm. Teräväreunaiset kuolaimet ovat kiellettyjä.

Kankikuolaimet ja turparemmit eivät kuulu työajovarustukseen. Ne eivät ole kiellettyjä, mutta niiden käytöstä saa virhepisteitä. Jos kankikuolainta käytetään ilman ketjua ja ohja on kiinni ylimmässä renkaassa, ei kankikuolaimen käytöstä aiheudu virhepisteitä.

Silmälaput eivät ole sallittuja.

Vaunussa on käytettävä vetoliinoja. Säännöstä saa poiketa, jos valjaat ovat sellaista tyyppiä, jossa vetoliinoja ei ole tarkoitus käyttää. Poikkeusta ei kuitenkaan saa tehdä rintavaljaiden kohdalla.

Riittävän pitkä ajopiiska (sen on ulotuttava selustimeen).

Ajuri ja avustaja:

Ajuri istuu ajurinuimen oikealla puolella, avustajan on istuttava ajurin vasemmalla puolella koko kilpailun ajan ja oltava valmiina tarttumaan tilanteeseen, jos olosuhteet niin vaativat. Avustaja ei saa millään tavalla vaikuttaa ajamiseen. Jos ajuri ottaa ajon aikana vastaan apua avustajalta, hän saa 20 - 100 virhepistettä. 100 virhepistettä johtaa kilpailusta hylkäämiseen.

Ajurilla ja avustajalla on oltava sopivat päähineet (aurinkosuojalippa, mielellään suojakypärä).

Lähtöjen määrä:

Hevonen/poni saa suorittaa kaksi lähtöä samassa kilpailussa eri ajurin kanssa (*Ruotsinmestaruuskilpailuissa* ainoastaan yhden lähdön). Ajurilla on oikeus osallistua samaan luokkaan kahdella hevosella. Tämä koskee sekä hevosia että poneja. *Ruotsin-* ja Pohjoismaiden mestaruuskilpailuissa saa sama ajuri kilpailla vain yhdellä hevosella. Jos ajuri kilpailee piirinmestaruuskilpailuissa useammalla hevosella, hänen on kilpailuihin ilmoittautuessaan

ilmoitettava, kummalla hevosella hän kilpailee pääsystä *Ruotsinmestaruuskilpailuihin*. Tämän hevosen lähtövuoro on ennen kyseisen ajurin toisen hevosen vuoroa.

Luokkajako:

D-ponilla kilpaileva ajuri saa valita kilpaileeko hän poni- vai hevosluokassa. Kerran tehty valinta pätee myös seuraavissa kilpailuissa, luokkaa ei voi vaihtaa kilpailujen välillä, mutta esimerkiksi hevosen myynnin yhteydessä uusi omistaja voi suorittaa valinnan uudelleen.

Alkutarkastus:

Jokainen valjakko käy läpi alkutarkastuksen ennen suorituksen alkua. Alkutarkastuksessa todetut puutteet varusteissa on korjattava ennen rata-alueelle ajoa. Valjakko ei saa aloittaa suoritusta, jos varusteissa on puute tai *alkutarkastustuomari* on ilmoittanut jonkun muun seikan, joka on korjattava ennen lähtöä.

Valjakko, joka ei tule ajoissa alkutarkastukseen ja/tai ei ole valmis lähtöön, saa virhepisteitä epäurheilijamaisesta käytöksestä.

Doping:

Hevonen, ajuri tai avustaja ei saa olla dopingaineiden vaikutuksen alaisena.

Epäurheilijamainen käytös:

Epäurheilijamaisesta käytöksestä kilpailupaikalla saa 1 – 100 virhepistettä. Virhepisteiden määrän päättää tuomarineuvosto, johon kuuluu päätuomari, ajotuomari ja *alkutarkastustuomari*. 100 virhepistettä johtaa koko kilpailusta hylkäämiseen.

Esteet/rata:

Esteet on merkitty punaisin (oikea reuna) ja valkoisin (vasen reuna) kyltein. Radalla olevat esteet ajetaan numerojärjestyksessä osoitetusta suunnasta.

Hylkääminen:

Valjakko, joka hylätään suorituspaikalla, saa 100 virhepistettä/suorituspaikka. Valjakko, joka ajaa suorituspaikan *esteet* väärässä järjestyksessä, hylätään. Hylätty valjakko saa jatkaa suoritusta, mutta ei voi koskaan sijoittua tuloksissa sellaisen valjakon edelle, jota ei ole millään suorituspaikalla hylätty.

Valjakko, joka ajaa suorituspaikat väärässä numerojärjestyksessä, hylätään koko kilpailusta.

Valjakolla on oikeus ilman virhepisteitä ajaa jo aikaisemmin suorittamansa suorituspaikan läpi.

Ajotuomarilla on oikeus poistaa valjakko radalta, jos ajurilla on vaikeuksia hallita valjakkoa.

Askellajit:

Rata ajetaan käynnissä tai ravissa ohjeiden mukaan. Väärästä askellajista annettavan virhepistemäärän päättää ajotuomari.

Ajanotto:

Ajanotto aloitetaan, kun hevoson pää ylittää lähtölinjan ja lopetetaan, kun se ylittää maalilinjan.

Ihanneaika:

Hevonen: raviosuus 150-180 m/min, käyntiosuus 60-90 m/min

Poni: raviosuus 140-170 m/min, käyntiosuus 50-70 m/min

Näihin lisätään pakollisiin pysähtymisiin ja peruutuksiin, kuormaukseen ja purkamiseen sopiva aika.

Maksimiaiika:

Ihanneaika + 50%.

Ihanneajan ylityksestä annetaan 2 vp/alkava 5 sekunnin jakso. Maksimiajan ylitys johtaa hylkäämiseen koko kilpailusta.

Askellaji:

Väärästä askellajista, jota ei korjata kahdessa sekunnissa, annetaan 1 vp/alkava 2 sek.

Muuta:

Ajurilla on ennen lähtöä oikeus tutustua rataa sekä saada tiedot vauhdista, ihanne- ja maksimijasta.

Saman pistemäärän saavuttaneista valjakoista, voittaa se,

1. jolla on vähiten virhepisteitä pysähdyksissä
2. jolla on vähiten virhepisteitä peruutuksessa porttiin sisälle
3. jolla on vähiten virhepisteitä arvostelusta ajon aikana
4. jonka aika on lähinnä ihanneaikaa, mutta sitä nopeampi.

Järjestäjillä on oikeus valita eri suorituspaikkojen vaikeusaste. Edelleen sallitaan, paikallisista olosuhteista, toimihenkilöiden saatavuudesta ym. riippuen, korkeintaan viiden suorituspaikan jättäminen pois. Alkutarkastus, arvostelu ajon aikana, pysähdykset ja peruutus porttiin sisälle ovat kuitenkin pakollisia. Alkutarkastusta lukuun ottamatta saavat järjestäjät itse päättää kilpailuun kuuluvien suorituspaikkojen järjestyksen.

Kilpailevan ajurin on jätettävä mahdollinen vastalause tuomaripäätöksestä kirjallisena viimeistään 30 minuutin kuluttua tuloksen julkaisemisesta. Vastalauseen käsittelee tuomaristo, johon kuuluvat päätuomari, ajotuomari, alkutarkastustuomari sekä mahdollisesti kyseisen suorituspaikan toimitsija.

KILPAILUSÄÄNNÖT

ALKUTARKASTUS

Aisojen on oltava maassa aisoihin laitettaessa.

Arvostelu:

Hevosien kunto ja kavioiden hoito	max. 20 vp
Valjaiden sopivuus ja kunto	max. 20 vp
Hevosien käsittely ja aisoihin laitto	max. 20 vp
Hevosien käsittely ja aisoista irrottaminen	max. 20 vp
Valjakon käyttäytyminen ja pakollinen varustus	max. 20 vp
Hevosien aisoihin laitto ei onnistu viidessä (5) minuutissa	valjakko suljetaan pois kilpailusta
Epäurheilijamainen käytös	max. 100 vp

Valjakolle ilmoitetaan puutteet, jotka se voi korjata ennen ajon alkua.

ARVOSTELU AJON AIKANA

Arvostelu:

Hevosien liikkeet askellajeissa	max. 20 vp
Hevosien kuuliaisuus	max. 20 vp
Ajurin ajotaito	max. 20 vp
Ajurilla ei ole piiska kädessä ajon aikana	max. 20 vp
Ajuri ottaa vastaan apua avustajalta	20 – 100 vp
Ajuri nousee vaunusta muuten kuin lastatessaan ja purkaessaan	50 vp/kerta ja suorituspaikka
Valjakon käyttäytyminen	max. 30 vp
Väärä askellaji, jota ei korjata kahden (2) sekunnin kuluessa	1 vp/alkava 2 sek.

Valjakko, joka ajaa suorituspaikat väärässä järjestyksessä hylätään koko kilpailusta.

LINJASUORA-AJO

Valjakko ajaa 25 - 100 metrin matkan niin suoraan kuin mahdollista radan päässä olevien linjakeppien mukaan. Linjakepit ovat noin 3 metriä korkeita, erivärisiä (musta-valkoinen) ja noin 20 metrin etäisyydellä toisistaan.

Mittauspäivät haravoidaan poikittain pyörän jälkiä kohti ennen jokaista valjakkoa.

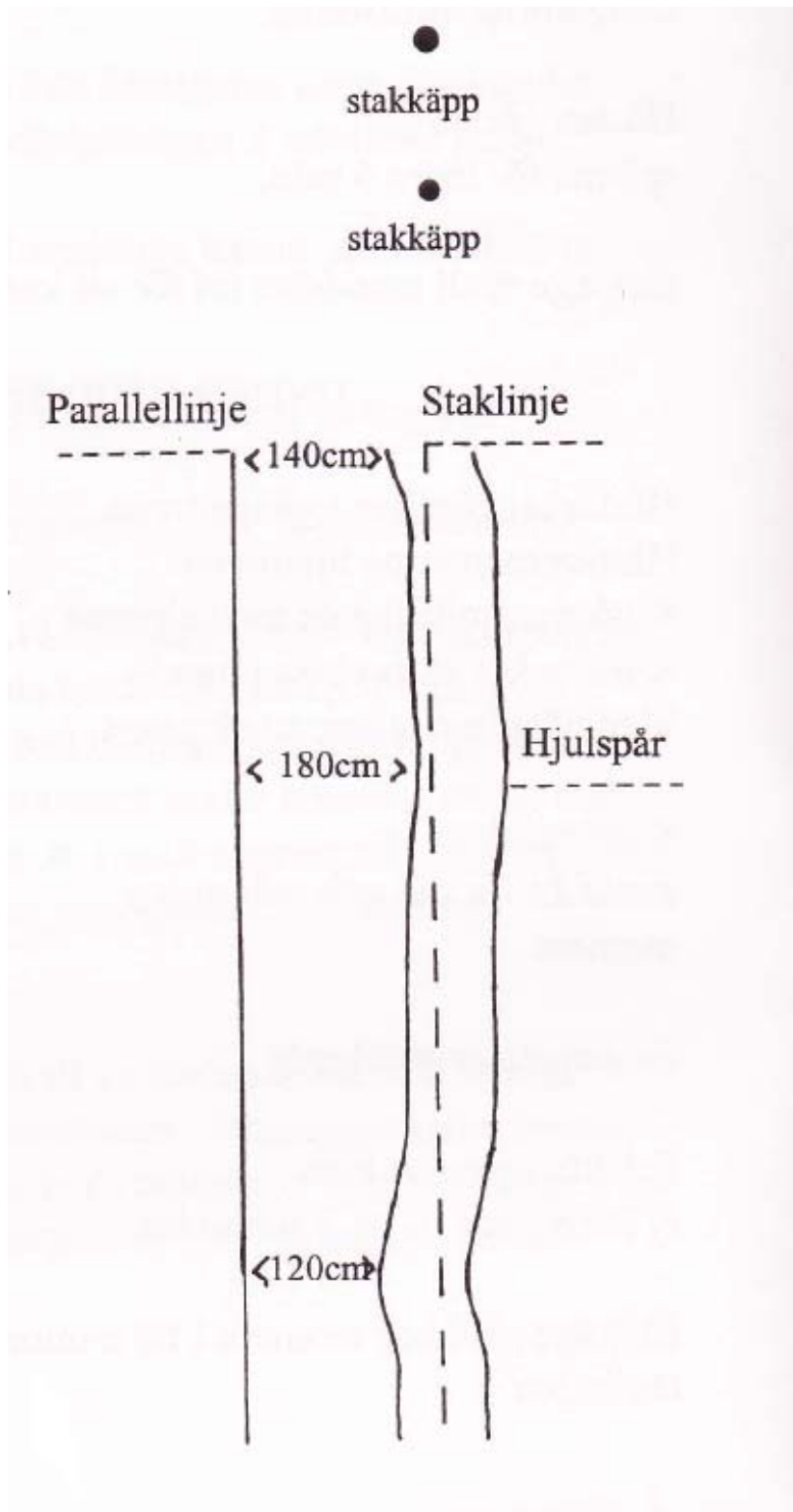
Arvostelu:

Tarkastuslinjan ja pyörän jäljen välinen etäisyys mitataan.

Suurimman ja pienimmän etäisyyden välinen erotus vähennettynä 20 cm:llä (joka on kaikille sallittu poikkeama) antaa 1 vp/cm 90 cm:iin asti.

Yli 90 cm erotus aiheuttaa suorituksen hylkäämisen.

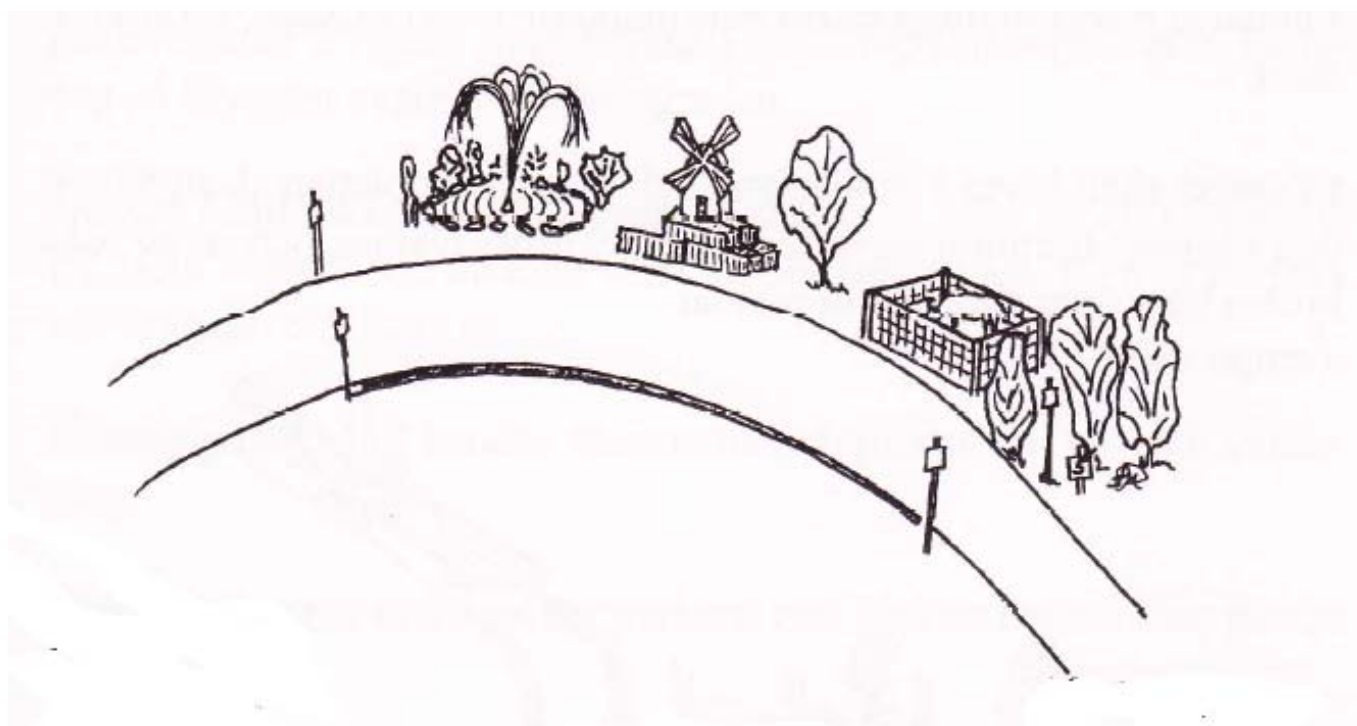
Esimerkki viereisestä kuvasta:

$180 \text{ cm} - 120 \text{ cm} = 60 \text{ cm} - 20 \text{ cm (kaikille sallittu poikkeama)} = 40 \text{ cm} = 40 \text{ vp.}$

TOTTELEVAISUUS

Esimerkiksi sikoja, lampaista, hanhia tms. aitauksessa tai ääniä tai lepattavia nauhoja ym.
Suorituspaikka on ajettava läpi koko pituudelta.

Arvostelu:

1. kieltäytyminen	10 vp
2. kieltäytyminen	lisäksi 20 vp
3. kieltäytyminen	lisäksi 30 vp
4. kieltäytyminen	Suoritus hylätään
Suorituspaikan ohitus	Suoritus hylätään

Kieltäytymiseksi luetaan pysähdys, voltti tai peruutus.

Pysähdys = valjakko pysähtyy

Voltti = ajuri ajaa ympyrän tehdäkseen uuden yrityksen

Peruutus = valjakko liikkuu taaksepäin

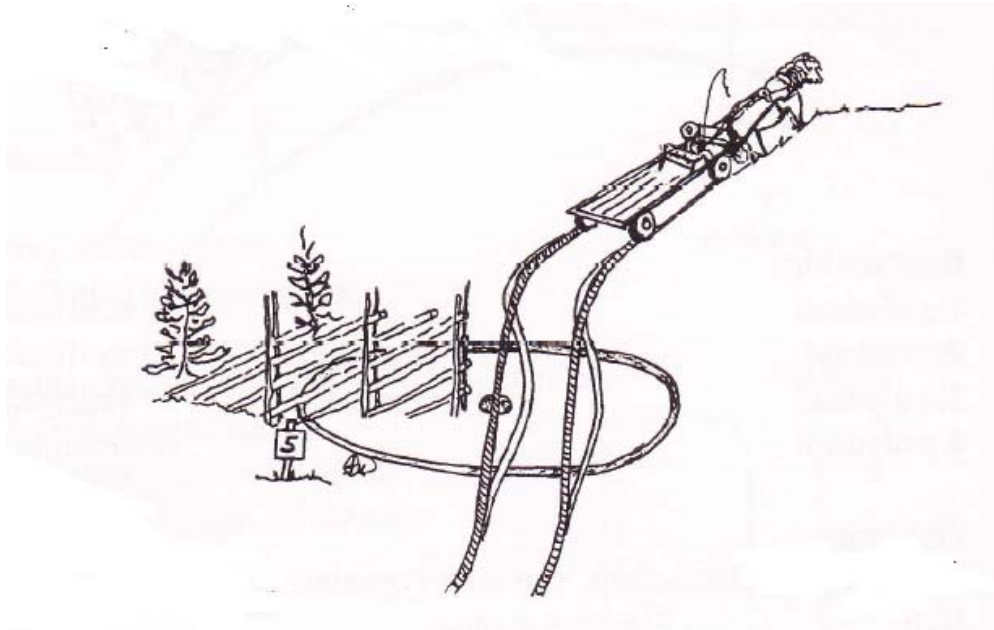
Pysähdys, voltti ja peruutus voivat esiintyä yhdessä ja silloin niistä jokaisesta annetaan virhepisteitä.

Hevonen tai vaunun pyörä rajamerkin päällä tai ulkopuolella	30 vp
Valjakko ei aja esteen läpi koko pituudelta	Suoritus hylätään
Esteen ohitus (vaihtoehtoinen reitti)	Suoritus hylätään

PYÖREÄ LAATTA

Halkaisijaltaan 15 – 20 cm pyöreä laatta, joka on tehty puusta tms. Vaihtoehtoisesti lattarautarengas, joka on upotettu maahan (reuna maan tasalla) ja täytetty hiekalla. Suorituspaikka merkitään selvästi laatan/renkaan ympärille esim. sahanpurulla, spraylla tai hiekalla.

Valjakko ajaa kaartuen pyöreän laatan yli niin, että ainoastaan vaunun toinen takapyörä osuu laattaan. Askellajina on käynti. Valjakolla on vain yksi suoritusmahdollisuus. Tässä tehtävässä ei suoritusta voi hylätä.

Arvostelu:

Hevonen tai vaunun etupyörä osuu laattaan	20 vp
Pysähdys merkityllä alueella. Pysähdys kirjataan siitä asti, kun hevonen astuu merkitylle alueelle siihen asti, kunnes vaunun viimeinen pyörä poistuu merkityltä alueelta	30 vp/kerta
Takapyörä ei osu laattaan	40 vp

LASTAUSLAITURI

Suorituspaikassa on kaksi osatehtävää: kuorman lastaaminen ja purkaminen. Näiden välissä voi olla yksi tai useampi muu suorituspaikka.

Lastauslaituri on samalla korkeudella kuin vaunun lava ja sen reunan on oltava niin leveä, ettei vaunu voi jäädä kiinni sen alle tai päälle. Lastauslaiturin on oltava pidempi kuin vaunun lava. Lastauslaiturin pituus ratkaisee vaikeusasteen. Lastauslaiturilla on esim. säkkejä, laatikoita ja maitotonkkia.

Vaunu pysäytetään laiturin viereen korkeintaan 20 cm:n etäisyydelle laiturista. Vaunun on oltava kokonaan lastauslaiturin kohdalla tai siinä olevien merkintöjen välissä myös pituussuunnassa. Ajuri

kuormaa vaunun ja ajaa määrätyn reitin. Sen jälkeen ajetaan uudelleen laiturin viereen ja puretaan kuorma.

Valjakko voi ajaa edestakaisin pysäköidäkseen oikein, niin kauan kun joku osa vaunun lavasta on merkityllä alueella.

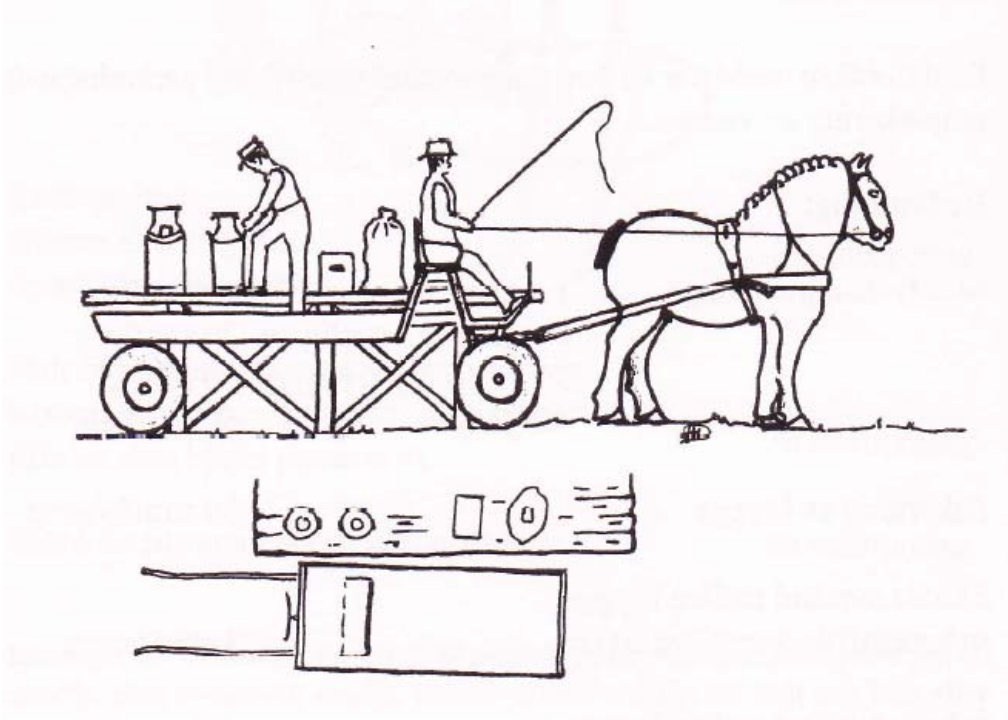
Avustaja pitää ohjia ja piiskaa ajurin tehdessä tai purkaessa kuormaa.

Mittaus tapahtuu, kun valjakko on pysähtynyt ja ajuri on luovuttanut ohjat ja piiskan avustajalle.

Jos valjakko hylätään lastausosiossa, vaunu kuormataan silti (esim. toimitsijan avulla), jotta valjakko voi jatkaa kuorman kanssa ja suorittaa kuorman purkamisen.

Arvostelu:

Törmäys lastauslaituriin	30 vp/kerta
Vaunun lava jää pituussuunnassa osittain laiturin ulkopuolelle	30 vp
Suurin etäisyys laiturin ja kärrynlavan välillä ylittää 20 cm	1 vp/cm
Suurin etäisyys laiturin ja kärrynlavan välillä ylittää 60 cm	hylkäys
Vaunun koko lava on pituussuunnassa laiturin ulkopuolella sen jälkeen, kun joku osa lavasta on ollut laiturin kohdalla	hylkäys
Jos hevonen liikkuu eteen- tai taaksepäin niin että vaunu merkityn alueen ulkopuolelle pituussuunnassa sen jälkeen, kun ajuri on luovuttanut ohjat avustajalle	10 vp

PUJOTTELU

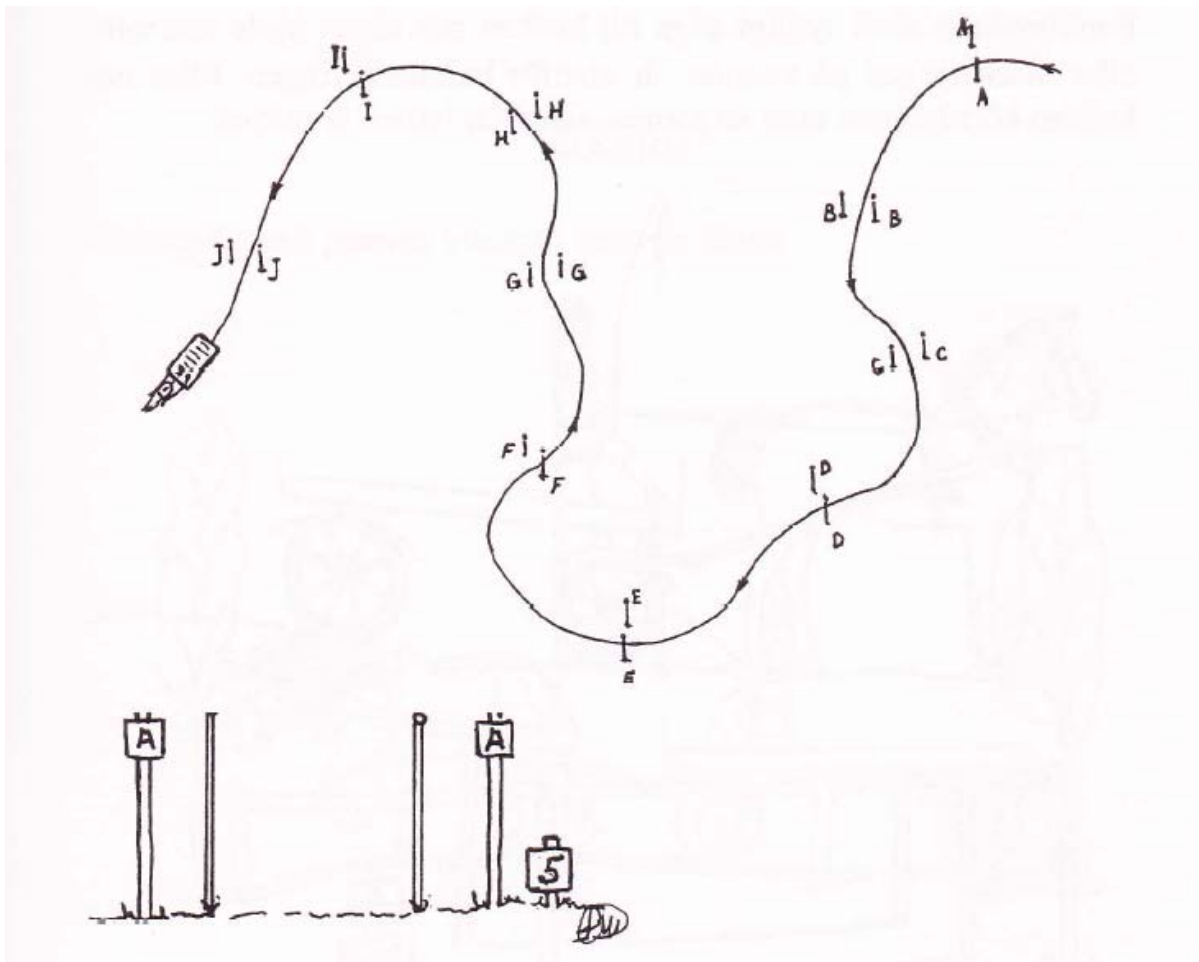
Valjakko ajaa pujotteluradan, jossa 5 - 10 porttia, jotka ovat 20 - 60 cm leveämpiä kuin vaunu. Portit merkitty kirjaimin A, B, C jne. Askellajina ravi.

Portit voi tehdä muoviputkista, joiden päähän asetetaan irrallinen pallo. Putkien täytyy olla vaunun lavaa korkeampia.

Arvostelu:

Törmäys merkkiin, pallo putoaa

10 vp

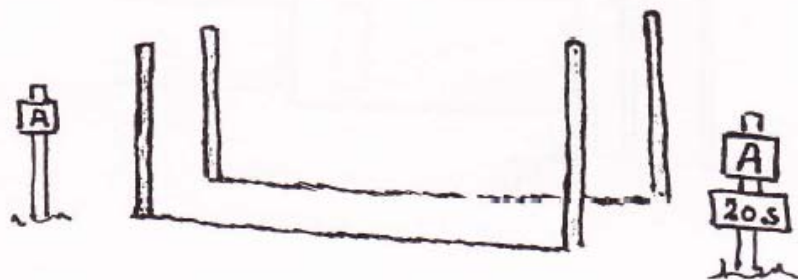
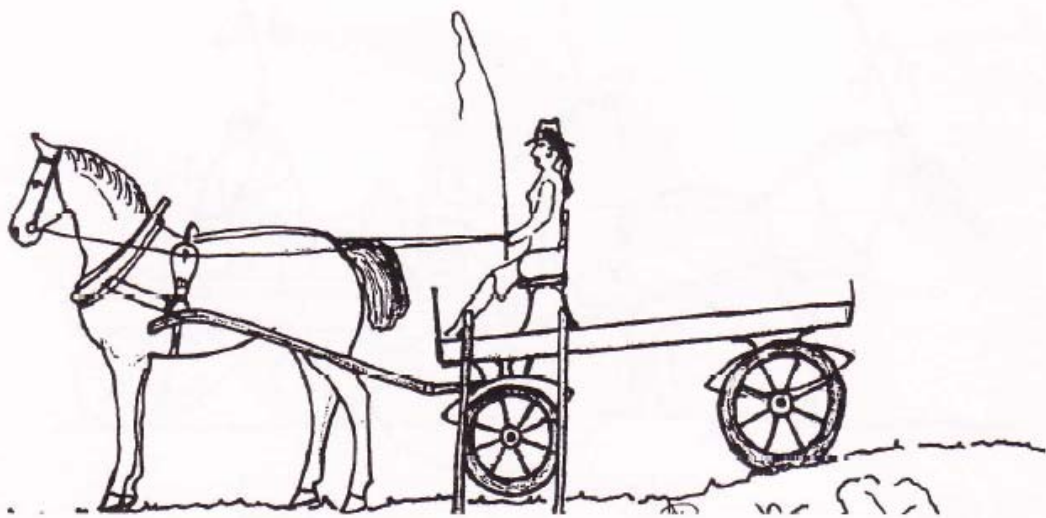

PAIKALLAAN SEISOMINEN

Valjakko pysäytetään niin, että vaunun molempien etupyörien keskikohdat tai vaihtoehtoisesti molemmat vaunuun merkityt kohdat ovat pysähtymismerkkien välissä ennalta määrätyn ajan. Aika on 10 - 60 sekuntia ja merkkien väli n. 60 cm. Vähintään yksi pysähdys alamäessä ja yksi ylämäessä. Pysähdykset on merkitty A, B, C jne.

Ajanotto alkaa, kun vaunun molempien etupyörien keskikohdat tai vaihtoehtoisesti molemmat vaunuun merkityt kohdat ovat pysähtymismerkkien välissä ja valjakko on pysähtynyt. Ajanotto loppuu, kun joku etupyörien keskikohdista tai vaunuun merkityistä kohdista liikkuu pysähtymismerkkien ulkopuolelle, eteen- tai taaksepäin.

Toimitsijan on ilmoitettava ajurille selvästi, milloin ajanotto alkaa ja loppuu, sekä siitä, jos valjakko ajaa pysähtymismerkkien ohi pysähtymättä ja vaaditun pysähdysajan päättymisestä.

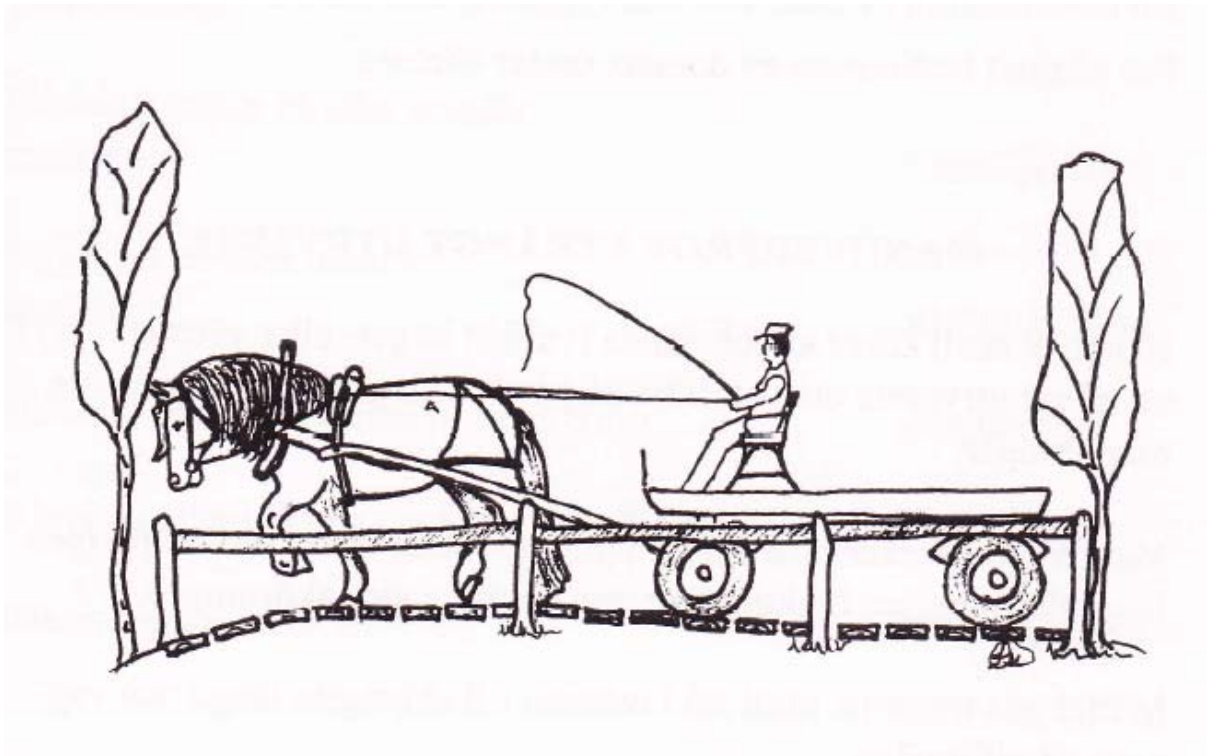

Arvostelu:

Liian lyhyt pysähdys	1 vp/alkava 2 sek.
Ajo pysähtymättä merkinnän yli	30 vp
Pysähtymismerkkiin törmääminen	10 vp/merkki
Vaunun jarruttaminen	suoritus hylätään

PUUSILTA

Valjakko ylittää koko sillan.

Arvostelu:

1. kieltäytyminen	10 vp
2. kieltäytyminen	lisäksi 20 vp
3. kieltäytyminen	lisäksi 30 vp
4. kieltäytyminen	suoritus hylätään
Suorituspaikan ohitus	suoritus hylätään

Kieltäytymiseksi luetaan pysähdys, voltti tai peruutus.

Pysähdys = valjakko pysähtyy

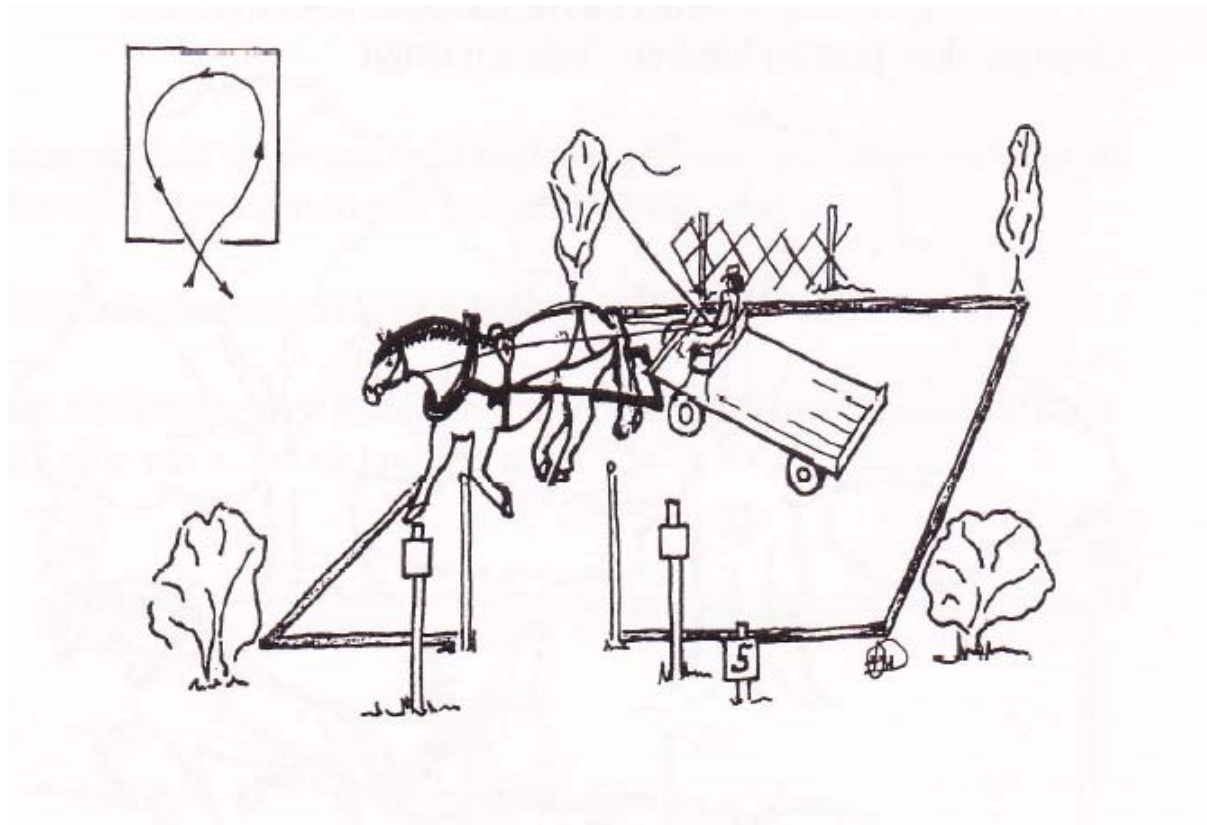
Voltti = ajuri ajaa ympyrän tehdäkseen uuden yrityksen

Peruutus = valjakko liikkuu taaksepäin

Pysähdys, voltti ja peruutus voivat esiintyä yhdessä ja silloin niistä jokaisesta annetaan virhepisteitä.

KÄÄNNÖS AHTAASSA TILASSA

Valjakko ajetaan merkittyyn ruutuun, käännetään (oikeassa tai vasemmassa kierroksessa) ja ajetaan ulos portista ylittämättä reuna- ja porttimerkintöjä. Toimitsijoiden on asetettava mahdolliset irralliset porttimerkinnät takaisin paikalleen ennen ulosajoa, jos ne ovat kaatuneet/siirtyneet sisään ajossa. Ruudun koko määräytyy valjakon koon ja vaunun kääntösäteen mukaan.

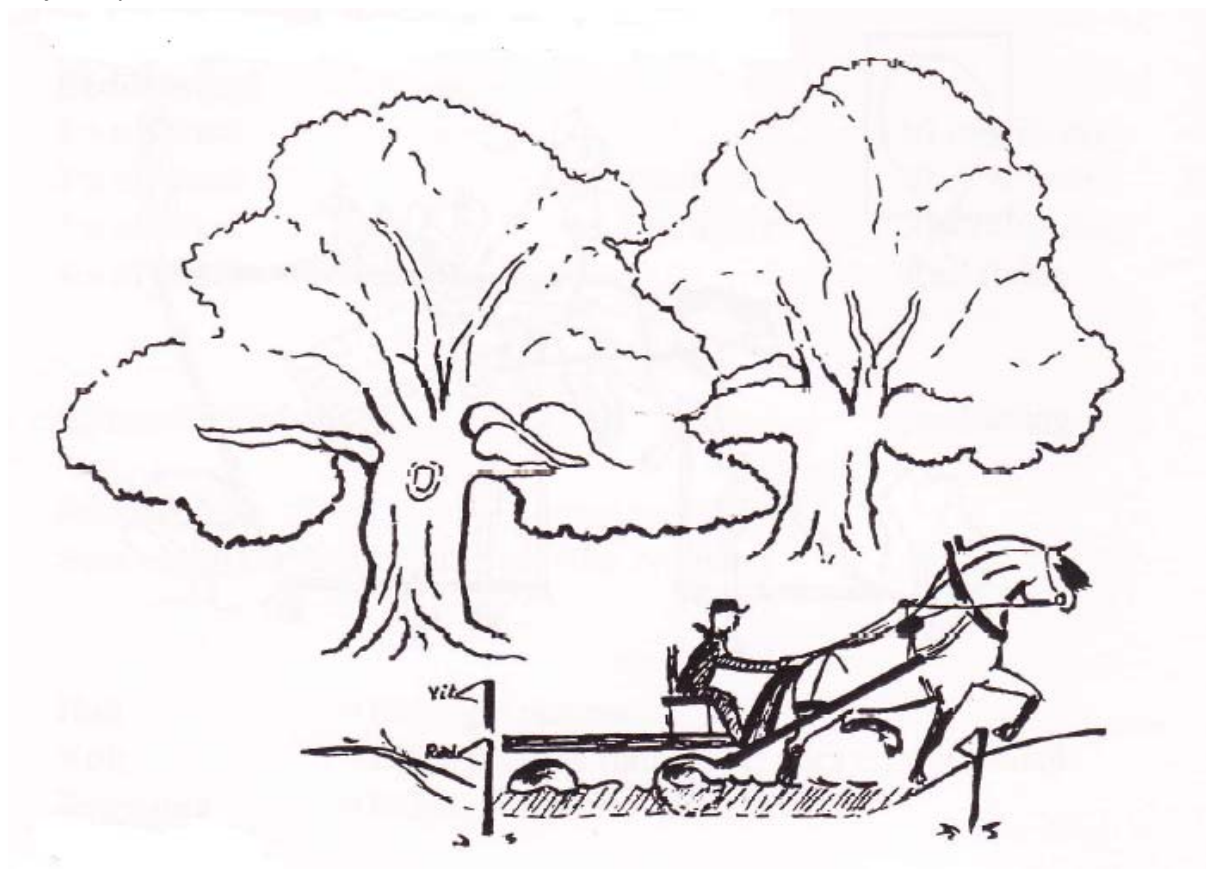

Arvostelu:

Hevonen astuu merkinnän päälle tai ulkopuolelle	5 vp/askel
Vaunun pyörä menee merkinnän päälle tai ulkopuolelle	30 vp/kerta
Koko hevonen joutuu merkinnän päälle tai ulkopuolelle	suoritus hylätään
2 pyörää menee yhtä aikaa merkinnän päälle tai ulkopuolelle	suoritus hylätään
Törmäys porttiin	30 vp/kerta

VESIESTE

Valjakko ylittää koko vesiesteen.

Arvostelu:

1. kieltäytyminen	10 vp
2. kieltäytyminen	lisäksi 20 vp
3. kieltäytyminen	lisäksi 30 vp
4. kieltäytyminen	suoritus hylätään
Hevonen hyppää	20 vp
Suorituspaikan ohitus	suoritus hylätään

Kieltäytymiseksi luetaan pysähdys, voltti tai peruutus.

Pysähdys = valjakko pysähtyy

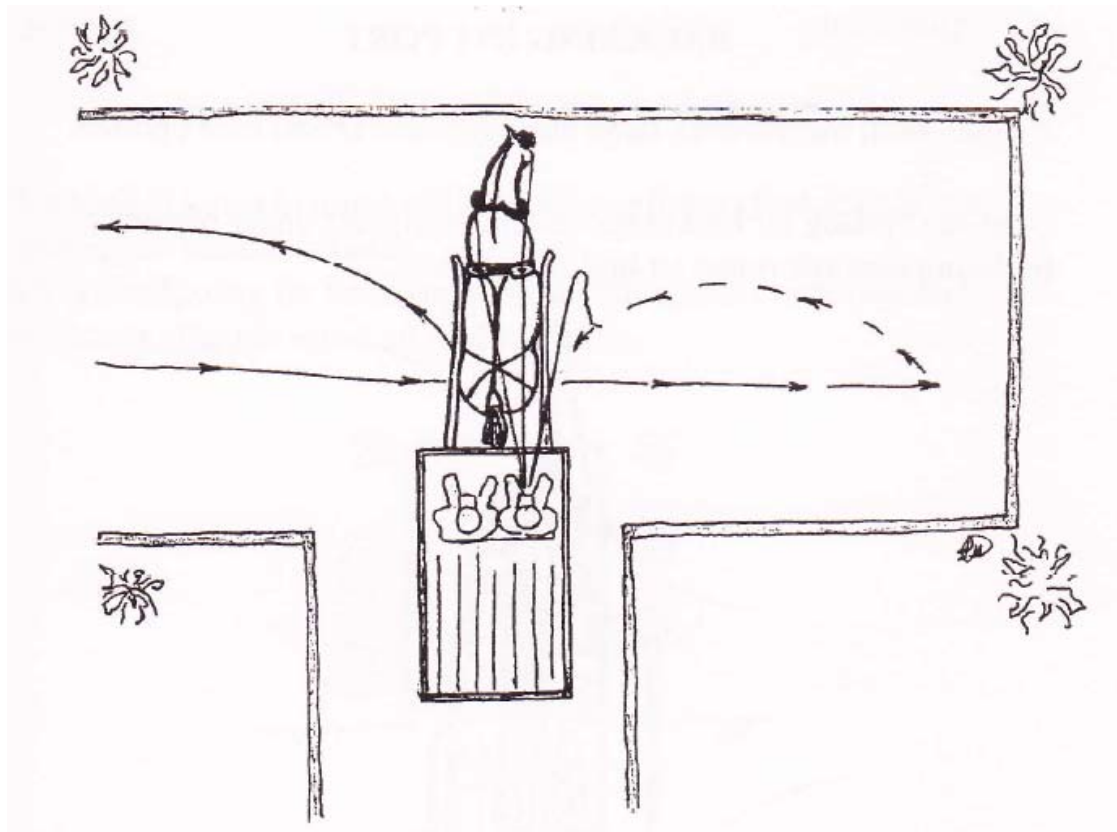
Voltti = ajuri ajaa ympyrän tehdäkseen uuden yrityksen

Peruutus = valjakko liikkuu taaksepäin

Pysähdys, voltti ja peruutus voivat esiintyä yhdessä ja silloin niistä jokaisesta annetaan virhepisteitä.

PERUUTUS SIVUTIELLE KÄÄNTYMISTÄ VARTEN

Valjakko ajetaan kuvan osoittamalla tavalla suorituspaikkaan ja peruutetaan "sivutielle" vähintään niin pitkälle, että vaunun molemmat takapyörät ovat yhtä aikaa sivutiellä. Sen jälkeen ajetaan pois suorituspaikalta. Peruutussuuntaa saa korjata peruutuksen aikana ilman virhepisteitä. Selvistä eteenpäin ajamisesta (n 0,5 m tai enemmän) saa virhepisteitä.

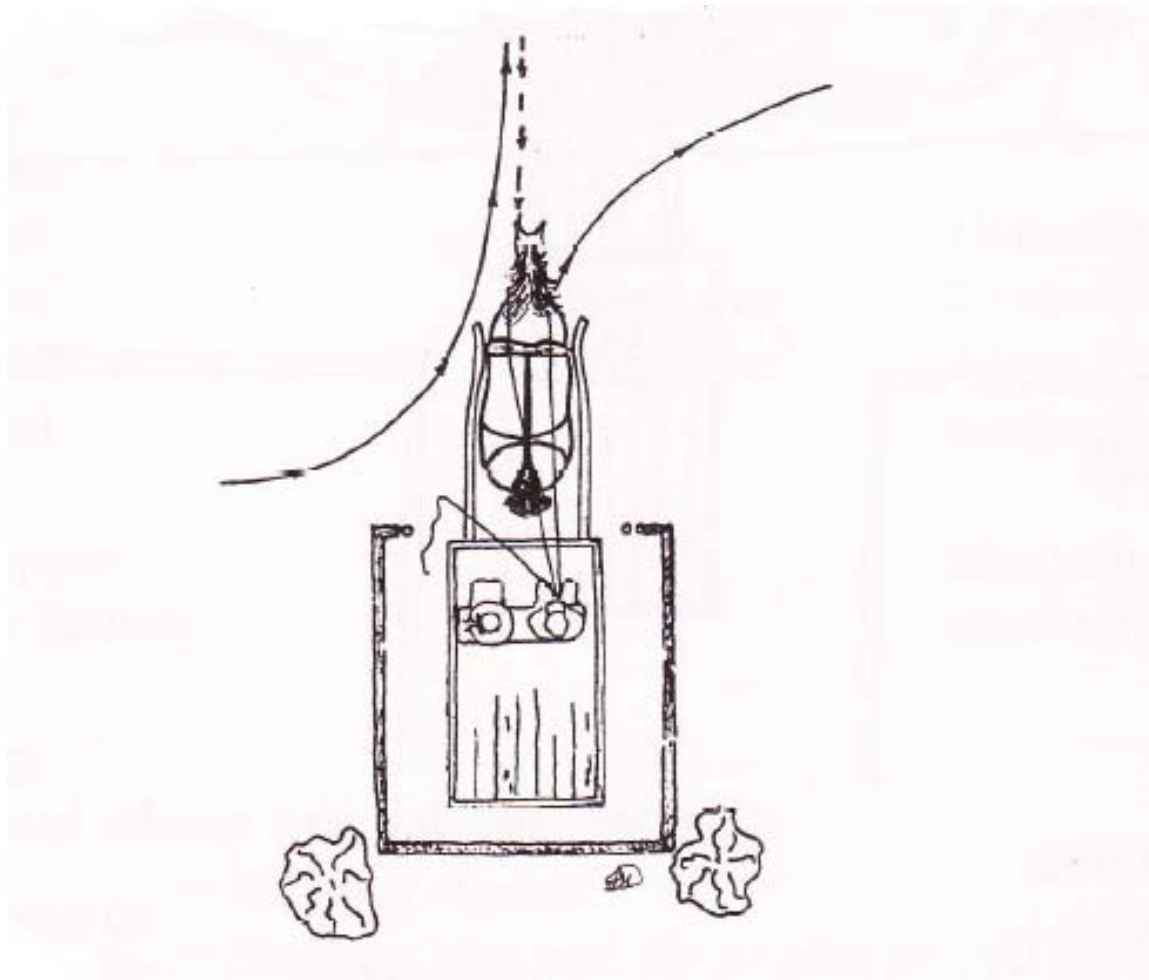
Arvostelu:

Peruutussuunnan korjaus ajamalla eteenpäin sen jälkeen kun

Peruutussuunnan korjaus ajamalla eteenpäin sen jälkeen, kun ensimmäinen peruutus on aloitettu	
1. kerta	10 vp
2. kerta	lisäksi 20 vp
3. kerta	lisäksi 30 vp
4. kerta	suoritus hylätään
Peruutuksesta kieltäytyminen	suoritus hylätään
Hevonen astuu merkinnän päälle tai ulkopuolelle	5 vp/askel
Vaunun pyörä menee merkinnän päälle tai ulkopuolelle	30 vp/kerta
Koko hevonen astuu merkinnän päälle tai ulkopuolelle	suoritus hylätään
Kaksi vaunun pyörää yhtä aikaa merkinnän päällä tai ulkopuolella	suoritus hylätään

PERUUTUS PORTTIIN SISÄLLE

Vaunu peruutetaan niin pitkälle, että koko lava on portin sisäpuolella. Peruutussuuntaa saa korjata peruutuksen aikana ilman virhepisteitä. Selvistä eteenpäin ajamisesta (n 0,5 m tai enemmän) saa virhepisteitä. Jos vaunu takaosa osuu porttiin ja porttimerkit siirtyvät, vaunu ajetaan eteenpäin ja portti korjataan.

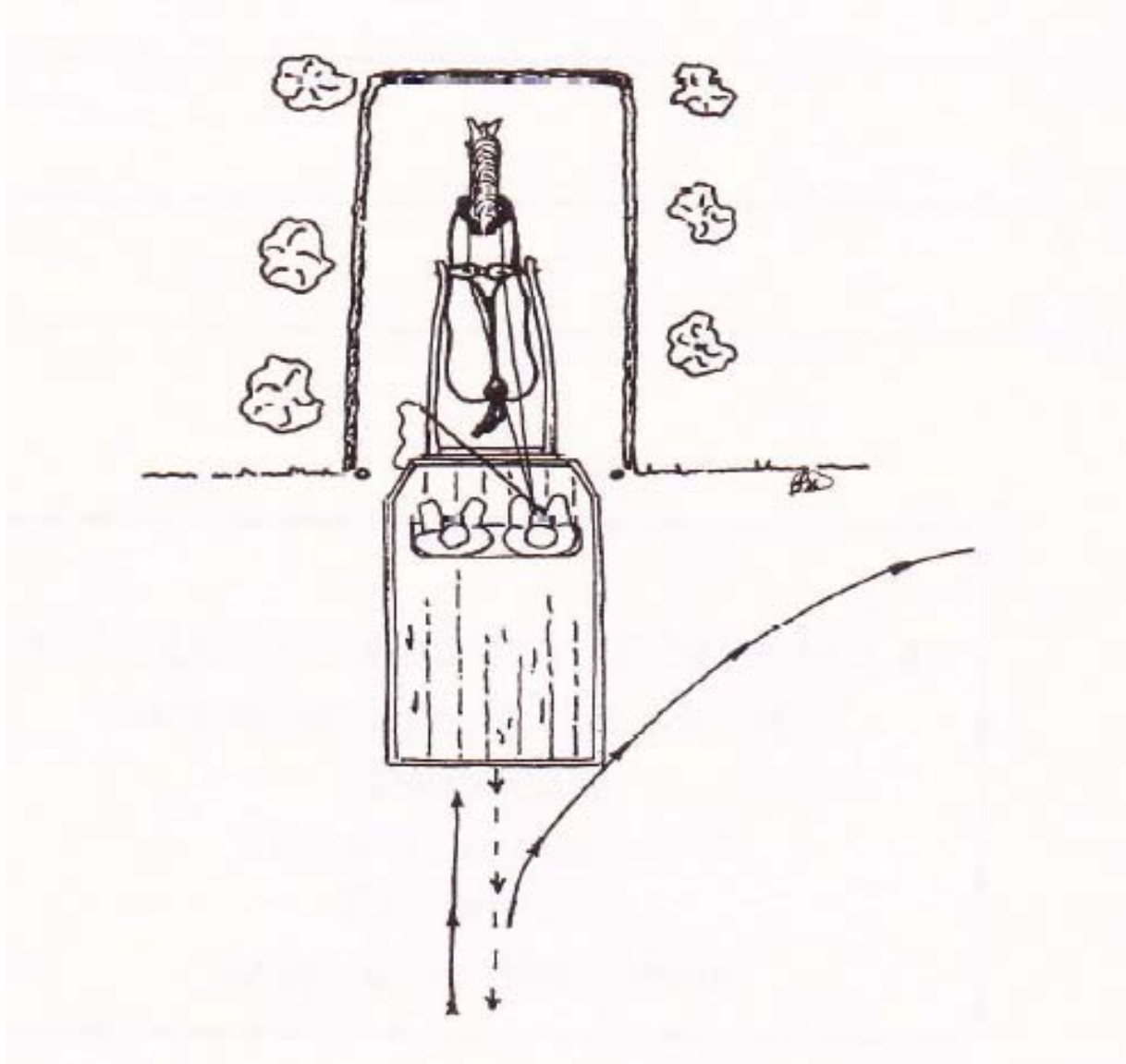

Arvostelu:

Peruutussuunnan korjaus ajamalla eteenpäin sen jälkeen, kun ensimmäinen peruutus on aloitettu	
1. kerta	10 vp
2. kerta	lisäksi 20 vp
3. kerta	lisäksi 30 vp
4. kerta	suoritus hylätään
Peruutuksesta kieltäytyminen	suoritus hylätään
Törmäys porttiin tai seinään	30 vp/kerta

PERUUTUS PORTISTA ULOS

Vaunu ajetaan sisälle vähintään niin pitkälle, että lavan etureuna on kokonaan portin sisäpuolella. Sen jälkeen peruutetaan ulos. Peruutussuuntaa saa korjata peruutuksen aikana ilman virhepisteitä. Selvistä eteenpäin ajamisesta (n 0,5 m tai enemmän) saa virhepisteitä.

Arvostelu:

Peruutussuunnan korjaus ajamalla eteenpäin sen jälkeen, kun ensimmäinen peruutus on aloitettu	
1. kerta	10 vp
2. kerta	lisäksi 20 vp
3. kerta	lisäksi 30 vp
4. kerta	suoritus hylätään
Peruutuksesta kieltäytyminen	suoritus hylätään
Törmäys porttiin tai seinään	30 vp/kerta